

Tisková zpráva

EVROPSKÁ ZPRÁVA O DROGÁCH 2026: HLAVNÍ BODY

Nová zdravotní rizika pro Evropany na rychle se měnícím trhu s drogami

(9. 6. 2026, LISABON) **EMBARGO 09:00 GMT | 10:00 SELČ** Lidé, kteří v Evropě užívají drogy, čelí novým zdravotním rizikům, protože trhy s drogami se rychle mění a stávají se stále komplexnějšími. Toto varování uvádí **Agentura Evropské unie pro drogy (EUDA)** ve své dnes zveřejněné **Evropské zprávě o drogách 2026: Trendy a vývoj** ⁽¹⁾.

Tato výroční zpráva poukazuje na základě údajů z 29 zemí (**EU-27, Norsko a Turecko**) na rizika pro veřejné zdraví, která vyplývají z široké dostupnosti a užívání stále rozmanitější škály látek, jež jsou často vysoce účinné a čisté. Na trhu se neustále objevují nové konopné produkty a zároveň roste nabídka prodávaných opioidů a stimulantů. Časté je také užívání více látek najednou, přičemž lidé kombinují drogy způsobem, který zvyšuje riziko a zhoršuje následky. Schopnost Evropy vyrovnat se s těmito složitými výzvami bude záviset na zlepšení systémů poskytování služeb a na trvalých investicích do prevence, léčby, snižování škod a sociální reintegrace.

Téměř každý týden se na trhu objeví nová psychoaktivní látka. V roce 2025 bylo v Evropě poprvé nahlášeno 50 nových psychoaktivních látek, čímž se celkový počet psychoaktivních látek sledovaných agenturou EUDA zvýšil na 1 050. Patří mezi ně silné nové syntetické opioidy, které představují zvýšené riziko život ohrožujících intoxikací. Vaping neboli používání elektronických cigaret, včetně konzumace výrobků obsahujících nikotin, je dnes běžnou součástí užívání návykových látek mezi dospívajícími v Evropě ([ESPAD, 2024](#)). V členských státech EU byly zabaveny elektronické cigarety obsahující jiné látky, jako jsou syntetické a polosyntetické formy konopí, což vyvolává obavy, že by se mohly stát nosičem dalších škodlivých látek, mezi nimiž by mohly být i nové syntetické opioidy.

Kromě zdravotních rizik a sociální zranitelnosti zpráva zdůrazňuje i přetrvávající dopad drogových trhů na bezpečnost v Evropě. Důvodem k obavám je i nadále zastrašování a násilí související s drogami, včetně zneužívání a verbování zranitelných mladých lidí zločineckými skupinami za účelem obchodování s drogami a páchání násilných činů.

Sítě obchodníků s lidmi zároveň rychle reagují na úsilí o prosazování práva. V návaznosti na zintenzivnění policejních operací v hlavních evropských přístavech začali zločinci diverzifikovat své trasy a metody, aby se vyhnuli odhalení. Stále častěji využívají menší přístavy, operace na moři s využitím „rychlých“ člunů a jiných plavidel, jakož i polooponorné stroje, drony a sofistikované metody ukrývání. Tyto změny ztěžují odhalování obchodu s lidmi a kladou vyšší nároky na orgány činné v trestním řízení a celní orgány.

Nová [protidrogová strategie EU](#) a [akční plán proti obchodu s drogami](#) jsou spolu s navrhovanými novými pravidly pro monitorování a kontrolu [prekursorů drog](#) součástí komplexní reakce EU na vyvíjející se drogovou problematiku.

Magnus Brunner, evropský komisař pro vnitřní věci a migraci, uvedl: *Evropská zpráva o drogách* poukazuje na lidské oběti užívání drog; nejnovější roční údaje uvádějí nejméně 7 600 úmrtí v důsledku předávkování. Musíme udělat vše, co je v našich silách, abychom zabránili zaplavení trhu nebezpečnými novými výrobky, a využít veškeré možnosti, které nám zákon dává, abychom nelegálním obchodníkům znemožnili jejich podnikání. Včasné odhalování nových trendů nám usnadňuje systém včasného varování EU. „Prostřednictvím našeho akčního plánu

proti obchodu s drogami jsme evropským orgánům dali srozumitelný návod – a posílením mezinárodní spolupráce budujeme globální frontu v boji proti tomuto zločinnému obchodu.“

Dr. Lorraine Nolan, výkonná ředitelka agentury EUDA, k tomu dodává: „Trhy s drogami se rychle mění a nabídka látek na evropských ulicích je čím dál tím nepředvídatelnější. Zvyšuje se tak riziko: lidé mohou užívat drogy s vysokou účinností, mnohdy aniž by o tom věděli. Důvěryhodná fakta jsou dnes důležitější než kdy jindy. *Evropská zpráva o drogách* poskytuje důkazy, díky nimž budou naši tvůrci politik, odborníci z praxe a komunity dobře připraveni. Agentura EUDA zároveň posiluje své systémy monitorování a připravenosti s cílem lépe chránit evropské občany a podporovat účinnou reakci. Zásadní je vyvážený přístup, který řeší jak nabídku drog, tak poptávku po nich. Kromě toho, že musí vycházet z vědeckých poznatků, musí se také zaměřovat na lidská práva a veřejné zdraví.“

Konopí: nové trasy, silnější produkty, nová zdravotní rizika

Neustále se objevují nové nelegální trasy pro dodávky konopí a metody jeho pašování, přičemž se zvyšuje objem konopí v surové formě pašovaného z oblastí mimo Evropu, zejména z **Kanady** a **Spojených států** a v menší míře také z **Thajska**. Nadprodukce, nižší ceny a silná konkurence na **severoamerickém** trhu s konopím vedly k přebytku levnějších produktů s vyšší účinností. Zásilky z **Kanady** do Evropy jsou obvykle ukryty v námořních kontejnerech, zatímco zásilky ze **Spojených států** jsou nejčastěji odhalovány v poštovním provozu.

O tomto trendu svědčí zabavování zboží v největších přístavech. V roce 2025 úřady zachytily v každém z přístavů v Rotterdamu a Antverpách přibližně 21 tun marihuany, většinou **kanadského** původu. Tyto toky doprovází i obavy spojené se zdravotními riziky. V roce 2025 vydala agentura **EUDA** prostřednictvím [evropského drogového výstražného systému](#) první sdělení o rizicích spojených se **severoamerickým** konopím, v němž upozornila na rizika spojená s potenciálně nebezpečnými pesticidy. Tato skutečnost svědčí o nutnosti cílených opatření a další mezinárodní spolupráce.

Konopí je nejčastěji užívanou nelegální drogou v Evropě. Dle odhadů užilo tuto látku v posledním roce 24,9 milionu dospělých Evropanů (ve věku 15–64 let). Širší dostupnost účinnějších a rozmanitějších konopných produktů zvyšuje zdravotní rizika, a proto jsou reakce složitější. Konopí je zodpovědné za třetinu (33 %) osob nastupujících léčbu drogové závislosti v Evropě, což podle odhadů představuje v roce 2024 104 000 klientů. Z nich 62 000 se léčí poprvé. Konopí, včetně vysoce účinných produktů, extraktů a konopných potravin, je spojováno s případy hospitalizace na pohotovosti. Zdravotní rizika zvyšuje ředění konopných výrobků silnými [syntetickými kanabinoidy](#) a široká dostupnost [polosyntetických kanabinoidů](#). Obě skupiny látek se prodávají ve formě e-cigaret a výrobků určených ke konzumaci (tzv. edibles), což vyvolává obavy ohledně jejich rozšíření mezi novými a potenciálně i mladšími spotřebiteli.

Politika v oblasti konopí se v Evropě neustále vyvíjí; některé členské státy EU již změnilы svůj přístup k užívání a distribuci konopí pro rekreační účely nebo jej v současné době přehodnocují. Tyto reformy jsou v různých fázích přípravy a hodnocení a v jednotlivých zemích se liší. **Česko**, **Německo**, **Lucembursko** a **Malta** povolují omezené pěstování v domácnostech. **Německo** a **Malta** rovněž povolují neziskový prodej členům regulovaných pěstitelských sdružení, zatímco v **Nizozemsku** se provádí experiment s konopím pěstovaným v regulovaných zařízeních a prodávaným v coffeeshopech. Agentura **EUDA** bude prostřednictvím svého evropského [souboru nástrojů politiky v oblasti konopí](#) podporovat jednotné monitorování a hodnocení všech forem politik v oblasti kontroly konopí a tak bude pomáhat tvůrcům politik.

Opioidy: nové syntetické opioidy ohrožují veřejné zdraví, trh s heroinem je stále odolný

Opioidy, obvykle v kombinaci s jinými látkami, zůstávají hlavní příčinou přímých drogových úmrtí v Evropě. Podle odhadů agentury **EUDA** došlo v roce 2024 v EU k nejméně 7 600 úmrtím v důsledku předávkování, přičemž většinou šlo o kombinaci více látek. S významným podílem úmrtí v důsledku předávkování opioidů jsou v některých zemích spojeny jiné opioidy než heroin, jako např. vysoce potentní syntetické opioidy, přípravky k léčbě opioidními agonisty a léky ke zmírnění bolesti.

Mimořádné obavy vyvolávají nové syntetické opioidy, které jsou často velmi silné; od roku 2009 bylo v Evropě zjištěno 95 druhů. Jen v roce 2025 bylo v rámci [systému včasného varování EU](#) nahlášeno sedm nových syntetických opioidů, včetně nitazenů a orfinů. Do **systému včasného varování** jsou také stále častěji hlášeny padělané léčivé přípravky obsahující nitazeny, napodobující legální léčivé přípravky vydávané na lékařský předpis, jako je oxykodon nebo diazepam. Zatímco v roce 2022 bylo zabaveno pouhých 380 tablet obsahujících nitazen, o rok později to bylo už 23 000 a v roce 2024 se toto číslo v deseti zemích vyšplhalo na více než 50 000. Panují obavy, že se tyto tablety mohou rozšířit mezi skupiny, které nemají vyvinutou toleranci na opioidy, včetně mladých lidí.

Agentura EUDA koordinuje [síť forenzních a toxikologických laboratoří](#) s cílem zvýšit analytickou kapacitu a poskytnout poznatky z první linie. V návaznosti na [hodnocení](#) vysoce účinných syntetických opioidů v pobaltských zemích v roce 2025 agentura v současné době připravuje hodnocení hrozeb nově se objevujících syntetických opioidů v Evropě. Plošný zákaz nitazenů, který v červenci 2025 zavede **Čína**, by mohl nasměrovat trh k alternativním opioidům. V Evropě se množí zprávy o orfinech. Od roku 2024 bylo identifikováno devět nových orfinů, přičemž dvě látky (cychlorfin a spirochlorfin) jsou nyní předmětem vyšetřování v EU. V období od června 2024 do ledna 2026 bylo hlášeno 18 úmrtí spojených s orfinem.

Na potřebu zvýšené ostražitosti ukazují úmrtí související s fentanylem – vysoce účinným syntetickým opioidem. V **Bulharsku** souvisel s více než 100 úmrtími ve spojitosti s drogami, které byly nahlášeny v letech 2024 až 2025. Klíčem k řešení současných problémů s opioidy a k zajištění připravenosti a odolnosti vůči změnám na trhu s opioidy jsou i nadále lepší přístup k léčbě opioidními agonisty a její větší rozšíření, programy výměny jehel a injekčních stříkaček a poskytování naloxonu pro domácí aplikaci. Programy zaměřené na distribuci naloxonu nabízí stále větší počet zemí (v roce 2025 to bylo 19 evropských zemí).

Odolným stále zůstává evropský trh s heroinem. Zdá se, že pokles v pěstování máku a produkci opia, k němuž došlo po zákazu vydaném hnutím Tálibán v roce 2022, narazil na moderní způsoby zpracování a ředění, jakož i taktické řízení dodávek z rozsáhlých zásob v **Afgánistánu** (odhadovaných na přibližně 12 000 tun opia v roce 2025) ze strany pašeráckých sítí. Produkce se přesouvá i do jiných oblastí. Významným zdrojem opia a heroínu se stal **Pákistán**; v roce 2025 zde bylo obděláváno více než 9 000 hektarů máku setého, což se vyrovná produkci Afgánistánu. V **Myanmaru** dosáhla v roce 2025 plocha, na které se pěstuje mák, více než 45 000 hektarů, což je desetileté maximum.

Kokain: narůstající škody, užívání cracku a změny v taktice pašeráků

Z dnešní zprávy vyplývá, že užívání kokainu je v celé Evropě stále velmi rozšířené; v uplynulém roce ho užilo přibližně 4,3 milionu dospělých Evropanů (ve věku 15–64 let). Rozšiřuje se také geografický dosah kokainu, stejně jako škody, které způsobuje. Nejnovější analýzy komunálních [odpadních vod](#) ukazují, že z 85 měst, u nichž jsou k dispozici údaje za roky 2024 i 2025, zaznamenalo 48 (tj. 57 %) nárůst množství reziduí kokainu. Počet osob nastupujících léčbu závislosti na kokainu i nadále roste. Kokain byl v roce 2024 druhou nejčastější nelegální drogou mezi osobami, které poprvé nastoupily specializovanou protidrogovou léčbu; uvedlo jej odhadem 37 000 klientů (což představuje nárůst o 39 % od roku 2018). Celkem 74 000 osob usilujících o léčbu uvádělo kokain jako svou primární drogu.

Dostupné údaje z 20 zemí v roce 2024 naznačovaly, že se tato droga podílela na více než čtvrtině (27 %) přímých drogových úmrtí. Kokain zůstal i nadále nejčastěji uváděnou látkou u pacientů přijatých na oddělení akutní péče referenčních nemocnic, a to v 26 % případů. Programy zaměřené na analýzu reziduí z injekčních stříkaček a místnosti pro bezpečné užívání drog svědčí o rizikových vzorcích užívání kokainu, včetně injekčního užívání a užívání kombinovaného s opioidy.

Další obavy vyvolává kokain ve formě cracku. Jeho užívání je čím dál viditelnější ve stále větším počtu evropských měst, zejména mezi marginalizovanými skupinami. Důvodem může být vysoká dostupnost kokainu a snadnost jeho lokální výroby z kokainového prášku. V roce 2024 nastoupilo léčbu kvůli problémům souvisejícím s crackem odhadem 11 400 osob (nárůst z 9 900 v roce 2023); 4 300 osob nastoupilo léčbu poprvé. Užívání cracku klade stále větší nároky na poskytovatele služeb zaměřených na minimalizaci škod a poskytovatele léčby, kteří se snaží reagovat na potřeby osob potýkajících se s vážnými zdravotními a sociálními problémy. Léčba závislosti na kokainu se i nadále zaměřuje na psychosociální intervence, přičemž pokračuje i výzkum potenciální farmakologické léčby

(např. projekt #ScaleUp). [Systém agentury EUDA pro hodnocení hrozeb](#) v současné době zkoumá potenciální nárůst užívání cracku a souvisejících škod.

Po letech rekordních záchytů klesl objem zachyceného kokainu v Evropě v roce 2024 na 330 tun, což představuje pokles ze 419 tun v roce 2023. Počet zadržených zásilek však vzrostl na 97 000 (v roce 2023 to bylo 95 000), což naznačuje, že pašeráci možná přecházejí k menším a roztržitějším zásilkám, aby nebyli odhaleni. Zatímco hromadné zásilky přes námořní přístavy vykazují vysokou dostupnost, jsou zde náznaky diverzifikace tras a metod obchodování s lidmi. Objevuje se stále více zpráv o zneužívání menších přístavů, jakož i o propracovanějších metodách maskování a přesunech na moři.

K nelegálnímu zpracování kokainových produktů dochází i v Evropě, a to především v **Nizozemsku**. V roce 2024 zlikvidovalo šest členských států EU nejméně 42 zařízení spojených s výrobou kokainu (v roce 2023 jich bylo 34). Šlo mimo jiné o zařízení k sekundární extrakci kokainu chemicky ukrytého v jiných materiálech, jako jsou například plasty. Celkově lze říci, že celní a policejní orgány čelí stále složitějším výzvám, které vyžadují intenzivnější meziresortní a přeshraniční spolupráci a partnerství.

Ketamin: rostoucí zdravotní rizika v souvislosti se stále větším rozšířením této látky na černém trhu

Ketamin, který je základním léčivým přípravkem používaným k anestezii a tišení bolesti, je v Evropě v poslední době stále častěji zneužíván jako psychoaktivní látka. Ačkoli celková spotřeba zůstává relativně nízká, je stále běžnější v některých skupinách mladých lidí a v prostředí noční zábavy, kde se obvykle šnupe v práškové formě. Zdravotní rizika sahají od akutní otravy až po chronické zdravotní problémy, jako je například závažné poškození močového měchýře v důsledku intenzivního užívání.

Řada ukazatelů naznačuje, že ketamin se v evropském drogovém prostředí prosazuje stále více. Užívání ketaminu – obvykle spolu s alkoholem nebo jinými drogami (např. MDMA) – potvrdilo v roce 2024 14 % respondentů [evropského internetového průzkumu o drogách](#), kteří v uplynulém roce užívali drogy. Nejnovější evropská analýza komunálních [odpadních vod](#) ukazuje, že množství reziduí ketaminu vzrostlo ve 40 z 66 měst, u nichž jsou k dispozici údaje za roky 2024 a 2025.

Dopady této situace začínají pociťovat zdravotnické služby. Ačkoli je počet osob nastupujících specializovanou léčbu závislosti na ketaminu stále nízký, v posledních letech se zvýšil čtyřnásobně, a to ze 413 případů v roce 2019 na 1 796 v roce 2024. Většinu případů hlásí šest členských států EU, což pravděpodobně souvisí se zakořeněnou dostupností a vyšší mírou nelegálního užívání ketaminu v některých částech Evropy. Dostupnost léčby je v Evropě stále nerovnoměrná, což poukazuje na potřebu vhodných služeb a cílené prevence a komunikace o rizicích pro osoby, které si nemusí být vědomy zdravotních rizik.

Většina ketaminu zachyceného na nelegálním trhu s drogami v Evropě pochází z legální výroby léčivých přípravků, zejména v **Indii**. Do EU se dováží legálně, především přes **Německo**, a poté je přesměrován do nelegálních kanálů (viz [studie EUDA](#)). Toto prolínání legálních dodavatelských řetězců a nelegální distribuce představuje další výzvu pro oblast veřejného zdraví, regulační orgány i orgány činné v trestním řízení.

Předseda správní rady agentury EUDA Franz Pietsch dodává: „*Evropská zpráva o drogách* poskytuje každoroční informace o drogové problematice v Evropě a cenný základ pro tvorbu politik a reakcí. Již více než 30 let poskytuje tvůrcům politik a odborníkům z praxe spolehlivé a na důkazech založené analýzy, které jim pomáhají při rozhodování. Vzhledem k tomu, že se situace v oblasti drog vyvíjí, zpráva nabízí nejen poznatky pro opatření, která můžeme přijmout dnes, ale rovněž přispívá k vytváření budoucích intervencí. Toto vydání poukazuje na přidanou hodnotu, kterou agentura EUDA přináší členským státům, a posiluje naši připravenost v této oblasti, a to důrazem na vědecký výzkum a zdokonalené posuzování rizik.“

Poznámky

(¹) Více informací o *Evropské zprávě o drogách 2026* viz <https://www.euda.europa.eu/edr2026>

Zpráva popisuje drogovou situaci do konce roku 2025 na základě údajů z roku 2024 nebo dostupných údajů za poslední rok.